KAUCJA X ZŁ

System kaucyjny

Mały podręcznik **systemu kaucyjnego**

Wrzesień 2025

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Czym jest system kaucyjny?

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

System kaucyjny to mechanizm promujący recykling i ponowne wykorzystanie opakowań.

W niektórych krajach szklana butelka wielokrotnego użytku wraca na rynek kilkanaście razy.

Z systemów kaucyjnych korzysta już 180 mln Europejczyków. To stanowi ponad jedną czwartą populacji naszego kontynentu. Od października dołączą do nich Polki i Polacy.

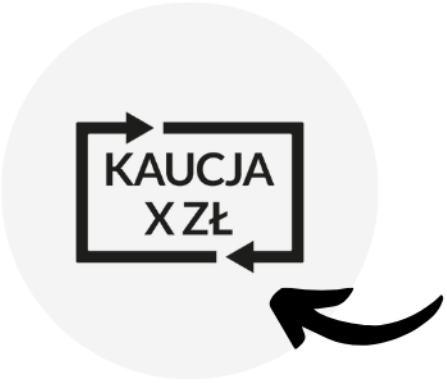

Tak wygląda znak polskiego systemu kaucyjnego. Na nim zobaczysz kwotę kaucji za dane opakowanie.

Dlaczego warto wprowadzić system kaucyjny?

1. **Oszczędność surowców** - zużyjemy mniej plastiku, aluminium i szkła do produkcji nowych opakowań.
2. **Czystsze środowisko** - mniej butelek i puszek porzuconych w parkach, lasach czy nad wodą.
3. **Świadome podejście** - opakowanie to nie odpad, lecz wartościowy materiał, który warto wprowadzić z powrotem do obiegu.

Dzięki systemowi kaucyjnemu osiągniemy konkretne cele:

- **Wysoki poziom selektywnej zbiórki opakowań** - co najmniej 77% już od 2025 r. i aż 90% od 2029 r.
- **Więcej materiałów z recyklingu w jednorazowych butelkach z plastiku (razem z zakrętkami i wieczkami)** - zawartość tworzyw sztucznych z recyklingu wyniesie co najmniej 25% od 2025 r. i 30% od 2030 r.

Najważniejsze informacje

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Od października startuje system kaucyjny opakowań na napoje. Oznacza to, że dopiero od października (nie wcześniej) w sklepach zaczną pojawiać się napoje w opakowaniach oznaczonych **znakiem kaucji**.

- **Systemem kaucyjnym objęte będą tylko opakowania ze znakiem kaucji**, a w znaku widoczna będzie także informacja o wysokości kaucji za dane opakowanie.
- Systemem objęte będą butelki plastikowe o pojemności do 3 litrów i puszki metalowe o pojemności do 1 litra, za które kaucja wynosić będzie 50 gr oraz butelki szklane wielokrotnego użytku o pojemności do 1,5 litra, za które kaucja wynosić będzie 1 zł.
- Kaucja za opakowanie z oznaczeniem kaucji jest doliczana przy kasie - nie jest wliczona w cenę samego napoju.
- **Do zwrotu kaucji nie będzie potrzebny paragon** za zakup napoju, a zwrotu opakowania można będzie dokonać w sklepach i automatach.
- Aby otrzymać zwrot kaucji, opakowanie musi mieć nienaruszony znak kaucji i czytelny kod kreskowy, dlatego zwracanych opakowań nie należy zgniatać ani uszkadzać.
- Za działanie systemu kaucyjnego w Polsce odpowiadają operatorzy, czyli podmioty, które organizują współpracę między producentami, a punktami sprzedaży oraz odpowiadają za zbiórkę opakowań objętych systemem.

Warto zwrócić uwagę!

- Do października nie znajdziemy opakowań objętych system kaucyjnym, bo na półkach zaczną się one pojawiać dopiero po 1 października.
- Do końca 2025 roku w sprzedaży będą napoje zarówno w opakowaniach będących w systemie, jak i te, które zostały wyprodukowane wcześniej (do wyczerpania ich zapasów).

Opakowania

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

System kaucyjny będzie obejmować:

KAUCJA 0,50 ZŁ

jednorazowe **butelki z tworzyw sztucznych** o pojemności do 3 litrów

KAUCJA 0,50 ZŁ

metalowe puszki o pojemności do 1 litra

KAUCJA 1 ZŁ

szklane butelki wielokrotnego użytku do 1,5 litra pojemności

Na opakowaniu musi być widoczny znak kaucji - tak, aby kwota kaucji była łatwa do zauważenia.

Systemem objęte są tylko opakowania ze znakiem kaucji!

Zasady

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Zakup

- Kwota kaucji nie jest wliczona w cenę napoju na półce czy w automacie. Jej wysokość zobaczysz na etykiecie opakowania - jest częścią znaku kaucji.
- **Kaucja za opakowanie napoju ze znakiem kaucji jest pobierana przy zakupie**, np. przy kasie w sklepie lub w automacie z napojami. Na paragonie pojawi się osobno, jako oddzielna pozycja.
- Kaucja będzie doliczana w każdym punkcie sprzedaży, który oferuje napoje w opakowaniach objętych systemem, bez względu na jego wielkość. Dotyczy to także sprzedaży na wynos.
- Opakowań ze znakiem kaucji nie należy zgniatać ani uszkadzać. Aby otrzymać zwrot kaucji, opakowanie musi mieć nienaruszony znak kaucji i czytelny kod kreskowy

Zwrot

Do zwrotu kaucji **nie będzie potrzebny paragon** za zakup napoju.

Punktami zbiórki opakowań ze znakiem kaucji będą:

- wszystkie sklepy powyżej 200 m2, które oferują napoje w opakowaniach objętych systemem kaucyjnym,
- sklepy poniżej 200 m2, w których sprzedawane będą napoje w butelkach szklanych wielokrotnego użytku (obecnie na rynku dotyczy to przede wszystkim napojów piwnych),
- pozostałe sklepy, które przystąpią do systemu
- automaty kaucyjne dostępne także poza punktami handlowymi,
- inne punkty zbiórki.

Jak przygotować opakowanie do zwrotu?

- **Opróżnij je** - opakowanie powinno być puste.
- **Pozostaw nakrętkę** - trafia razem z opakowaniem do recyklingu.
- **Zachowaj nienaruszone opakowanie** - znak kaucji i kod kreskowy muszą być czytelne, aby można było je prawidłowo zidentyfikować.

Pytania & odpowiedzi

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Jakich opakowań nie obejmuje system kaucyjny?

- System kaucyjny nie obejmuje opakowań po mleku, jogurtach i innych pitnych produktach mlecznych, szklanych opakowań jednokrotnego użytku ani kartoników po mleku i sokach.

Co zrobić z opakowaniem, które nie jest objęte systemem?

- Opakowania po napojach nieobjętych systemem kaucyjnym wciąż będzie można wyrzucić do odpowiedniego pojemnika na odpady.

Co stanie się z nieodebraną kaucją?

- Nieodebrana przez konsumentów kaucja trafi do operatora systemu i będzie przeznaczona na finansowanie systemu.

Czy sklepy niespożywcze też będą naliczać kaucję?

- Wszystkie punkty sprzedaży, w tym także drogerie, sklepy sportowe, automaty czy restauracje oferujące produkty na wynos, będą pobierać kaucję, jeśli sprzedają produkty objęte systemem kaucyjnym.

Dlaczego systemem kaucyjnym objęte zostały opakowania z plastiku, metalu i szkła?

- Dotychczasowe badania wskazują, że odpady opakowaniowe z tworzyw sztucznych, puszki metalowe i butelki szklane stanowią jeden z najczęściej zanieczyszczających środowisko rodzajów odpadów.

KAUCJA X ZŁ

System kaucyjny

Więcej informacji, odpowiedzi na ważne pytania o system kaucyjny, a także materiały do pobrania znajdziesz na:
systemkaucyjny.gov.pl